

Vlaanderen
is omgeving

Rapportage uitvoeringsgraad meerjarenprogramma 2023

 (artikel 1.4.3.3.1 van VLAREM II)

COLOFON

Afdeling GOP (Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -Projecten)
Directie Omgevingsprojecten

Versie	Opmerking	Datum	Auteur	Plaats
1.0	Rapportage uitvoeringsgraad 2023	27 juni 2024	Tom Boonen	Brussel

Meerjarenprogramma voor de algemene evaluaties

De industrie speelt een belangrijke rol in onze maatschappij, daartegenover staat dat zij een grote impact heeft op het milieu. Om hierop vat te hebben zijn industriële installaties, met potentieel een grote impact op het milieu, onderworpen aan de Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE). Deze richtlijn bevat de regels inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (GPBV) door industriële activiteiten, waaronder het regelmatig evalueren van de vergunningsvoorwaarden. De RIE bevat ook regels ter voorkoming en, wanneer dat niet mogelijk is, beperking van emissies in lucht, water en bodem en ter voorkoming van het ontstaan van afvalstoffen, om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken.

Bij het implementeren van de omgevingsvergunning en de daar aan gekoppelde permanente vergunning werd het reeds bestaande concept van de evaluaties in VLAREM herwerkt en uitgebreid. De toetsingen overeenkomstig artikel 21 van de RIE zijn in Vlaanderen ingeschreven als “algemene evaluaties”.

Een algemene evaluatie van de vergunningsvoorwaarden van een GPBV-installatie, is een evaluatie waarin wordt nagegaan of alle individuele vergunningsvoorwaarden van een GPBV-installatie nog toereikend zijn om de naleving van de richtlijn industriële emissies (RIE) te garanderen. Indien de algemene en sectorale voorwaarden, inclusief VLAREM III niet toereikend zijn worden de vergunningsvoorwaarden bijgesteld door middel van de procedure van artikel 82 van het Omgevingsvergunningsdecreet. Volgens artikel 1.4.1.1 van titel II van het VLAREM dient een algemene evaluatie uitgevoerd te worden in volgende gevallen:

- Binnen twee jaar na de bekendmaking in het publicatieblad van de Europese Unie van de door de Europese Commissie aangenomen nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies betreffende de hoofdactiviteit van de GPBV-installatie;
- Voor zover er geen BBT-conclusies van toepassing zijn, als ontwikkelingen op het gebied van de BBT een significante vermindering van de emissies mogelijk maken;
- als de veroorzaakte verontreiniging van die aard is dat de bestaande emissiegrenswaarden in de vergunning moeten worden gewijzigd of nieuwe emissiegrenswaarden moeten worden opgenomen;
- als de bedrijfsveiligheid van het proces of de activiteit de toepassing van andere technieken vereist;
- als overeenkomstig artikel 3.3.0.3, 3° van titel II van het VLAREM, aan een nieuwe of bijgewerkte milieukwaliteitsnorm moet worden voldaan.

De uitvoering van de algemene evaluaties gebeurt volgens een voortschrijdend meerjarenprogramma dat publiek toegankelijk is op de website <https://omgeving.vlaanderen.be/gpbv-installaties>.

Met dit voortschrijdend meerjarenprogramma wil de afdeling GOP de volgende doelstellingen bereiken:

- Een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel;
- Een gestructureerde planning van de algemene evaluaties van GPBV-installaties;
- Een gelijk speelveld binnen Vlaanderen;
- voldoen aan de eisen vanuit Europa inzake de RIE.

De procedurele uitvoering van de algemene evaluaties gebeurt door de bevoegde omgevingsvergunningscommissie zoals beschreven in Afdeling 1.4.5 van titel II van het VLAREM.

De wetgever voorziet een rapportering van de uitvoeringsgraad van het meerjarenprogramma voor de algemene evaluaties. Met dit document wordt hieraan voldaan.

Rapportage

Het Meerjarenprogramma (MJP) voor de algemene evaluaties van 2023 bevat voornamelijk evaluaties als gevolg van de publicatie van nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies betreffende de hoofdactiviteit van de GPBV-installatie. Meer bepaald, bevat het meerjarenprogramma 2023 ingedeelde inrichtingen of activiteiten met een GPBV-installatie waarvan de hoofdactiviteit valt onder het toepassingsgebied van de volgende BREF's (Europese Beste Beschikbare Technieken Referentie documenten):

- BREF Ferrometaal verwerkende industrie (Ferrous Metals Processing Industry – BREF FMP): de BBT-conclusies van deze BREF werden gepubliceerd op 11 oktober 2022
- BREF Afgasbehandeling in de chemische sector (Common Waste Gas Management and Treatment Systems in the Chemical Sector – BREF WGC) : de BBT-conclusies van deze BREF werden gepubliceerd op 6 december 2022

In 2022 werden 2 evaluaties uitgesteld, deze evaluaties zijn afgewerkt in 2023 maar worden NIET meegenomen in de rapportage van de uitvoeringsgraad.

In totaal zijn er in 2023 34 algemene evaluaties opgenomen in het meerjarenprogramma (15 FMP-installaties en 19 WGC-installaties). De uitwerking van de algemene evaluaties gebeurt onder de controle van de bevoegde omgevingsvergunningscommissies, voor de evaluaties opgenomen in het programma zijn dit de omgevingsvergunningscommissies van de verschillende provincies. De bevoegde omgevingsvergunningscommissie stelt voor elke algemene evaluatie een gemotiveerd verslag op met de conclusies van de uitgevoerde evaluatie op, zoals bepaald in Onderafdeling 1.4.5.3. van titel II van het VLAREM.

Onderstaande tabel geeft per bevoegde omgevingsvergunningscommissie weer hoeveel algemene evaluaties al dan niet werden uitgevoerd.

Omgevingsvergunnings – commissie	Evaluatie uitgevoerd	Evaluatie niet uitgevoerd
Antwerpen	0	19
Limburg	0	7
Oost-Vlaanderen	5	0
Vlaams-Brabant	1	0
West-Vlaanderen	2	0
Gewestelijk	0	0
Vlaanderen – Totaal	8	26

Tabel 1: Aantal algemene evaluaties per bevoegde omgevingsvergunningscommissie

Van de 34 algemene evaluaties op het MJP zijn er 8 volledig afgewerkt. Dit komt neer op **een uitvoeringsgraad van 24%**. Twee van de 8 uitgevoerde evaluaties leidde tot een bijstellingsprocedure en zijn er extra bijzondere voorwaarden gerelateerd aan de GPBV-activiteit opgenomen in de vergunning (25%).

De algemene evaluatie van de overige 26 installaties, die gepland waren voor het jaar 2023, werd tijdelijk uitgesteld. Deze evaluaties zouden plaatsvinden in de maanden november en december van 2023 in de provincies Antwerpen en Limburg. Deze evaluaties zullen in 2024 worden uitgevoerd. De redenen voor uitstel zijn onder andere capaciteitsproblemen (deze dossiers zijn administratief intensief omdat de procedure niet in het omgevingsloket is geïntegreerd). Mogelijk heeft ook het uitblijven van het stikstofdecreet impact gehad op de beslissing, de WGC-sector is zeer relevant voor stikstofemissies.

Conclusie

Het instrument van de algemene evaluaties voor het actualiseren van vergunningen van ingedeelde inrichtingen of activiteiten met een GPBV-installatie wordt nuttig toegepast. Zowel de richtlijn industriële emissies als de Vlaamse regelgeving, sinds de invoering van de permanente vergunning, vereisen een regelmatige toetsing van de vergunningsvoorwaarden om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken. Via het meerjarenprogramma en het betrekken van de relevante adviesverlenende instanties kunnen de bevoegde omgevingsvergunningscommissies de juiste conclusies trekken met betrekking tot het al dan niet actualiseren van de vergunningsvoorwaarden. Op die manier wordt er binnen Vlaanderen een gelijk speelveld gecreëerd. Het verslag dat de bevoegde omgevingsvergunningscommissie opstelt na een algemene evaluatie bevat verduidelijkingen en aanbevelingen voor de exploitant met betrekking tot de nieuwe VLAREM III voorwaarden. Op deze manier vervult de overheid zijn informatieplicht met betrekking tot (complexe) milieuregelgeving.

Volgens de RIE dienen de vergunningsvoorwaarden getoetst en bijgesteld te worden binnen 4 jaar na bekendmaking van nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies. Doordat in Vlaanderen de algemene evaluaties afgewerkt worden (indien haalbaar) binnen 2 jaar hebben de exploitanten nog 2 jaar om eventuele noodzakelijke aanpassingen door te voeren aan de installatie.